

PRAVILNIK

O NAČINU OBAVLJANJA POLICIJSKIH POSLOVA

("Sl. glasnik RS", br. 27/2007)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se uređuje način obavljanja policijskih poslova utvrđenih Zakonom o policiji.

Član 2

U obavljanju policijskih poslova policijski službenik primenjuje policijska i druga ovlašćenja u skladu sa Zakonom o policiji, drugim zakonima i propisima za izvršavanje zakona kojima je bliže uređen način primene tih ovlašćenja.

Policijski službenik rukovodi se ciljevima policije i principima zakonitosti, srazmernosti, saradnje i drugim na kojima policija zasniva obavljanje svojih poslova i pružanje podrške vladavini prava.

Ličnu odgovornost za obavljanje policijskih poslova svog radnog mesta policijski službenik usklađuje sa odgovornošću policije za ostvarivanje bezbednosti ljudi i imovine.

Član 3

Prilikom obavljanja policijskih poslova policijski službenik dužan je uljudno da se odnosi prema građanima i drugim licima (u daljem tekstu: građani), a u slučaju primene policijskog ovlašćenja dužan je, pre primene, da se na propisan način predstavi i saopšti razloge za primenu policijskog ovlašćenja, izuzev u zakonom propisanim slučajevima kada bi to moglo da ugrozi postizanje zakonitog cilja primene ovlašćenja.

Prilikom predstavljanja policijski službenik službenu značku i službenu legitimaciju pokazuje po službenoj dužnosti, a uniformisani policijski službenik - na zahtev građanina.

Policijski službenik prilikom predstavljanja dužan je da službenu značku i službenu legitimaciju pokaže tako da građanin može da pročita tekst na znački i legitimaciji i vidi fotografiju na legitimaciji. Značku i legitimaciju zadržava u ruci.

Na zahtev građanina kome se predstavlja na način iz stava 3. ovog člana saopštiće i svoje ime i prezime i da je policijski službenik Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 4

O obavljenim policijskim poslovima i primenjenim policijskim ovlašćenjima policijski službenik podnosi odgovarajući izveštaj neposrednom starešini.

Član 5

Policijski službenici dužni su da usklađuju svoje službene aktivnosti, jedni drugima pružaju pomoć i postupaju na način kojim se obezbeđuje blagovremeno i potpuno obavljanje policijskih poslova.

Kad policijski službenici obavljaju policijske poslove na području druge policijske uprave o tome obaveštavaju, po pravilu pre postupanja, nadležnog starešinu na području te uprave, izuzev u slučajevima kad je obaveštavanje obezbeđeno na drugi način.

II DUŽNOSTI U OBAVLJANJU POLICIJSKIH POSLOVA

Član 6

Policijski službenik dužan je da policijske poslove obavlja obučen (odeven) i opremljen u skladu sa propisima.

Policijski službenik ne sme da obavlja policijske poslove pod uticajem alkohola ili omamljujućih sredstava koja utiču na njegove psihofizičke sposobnosti.

Član 7

Neposredni starešina dužan je pre početka vršenja službe da policijske službenike upozna sa službenim zadacima i da proveriti da li su policijski službenici psihofizički sposobni za obavljanje policijskih poslova, propisno odeveni i opremljeni ispravnim formacijskim oružjem i opremom.

Policijskog službenika koji svojim ponašanjem ukazuje na sumnju da je pod uticajem alkohola ili drugih omamljujućih sredstava, odnosno kad druge okolnosti opravdavaju takvu sumnju, neposredni starešina dužan je da podvrgne proveru pomoću odgovarajućih sredstava. Pod uticajem je alkohola, u smislu ovog pravilnika, policijski službenik kome je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima i uređajima za merenje alkoholisanosti.

Neposredni starešina dužan je da zabrani prijem službe, odnosno da onemogući dalje vršenje službe policijskom službeniku koji nije propisno odeven i opremljen ili za koga alkometrom ili drugim pogodnim sredstvom utvrdi prisutnost alkohola ili drugih omamljujućih sredstava, kao i policijskom službeniku koji odbije da se podvrgne proveru.

Član 8

Policijski službenik može da napusti objekat ili lice koje obezbeđuje, odnosno mesto obezbeđenja, samo u slučaju da se u neposrednoj blizini izvršava krivično delo za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od pet godina ili kad je to neophodno radi sprečavanja neposredne opasnosti, izuzev ako bi napuštanjem mogli biti ugroženi životi i bezbednost šticećenih lica ili bezbednost objekata.

Član 9

Policijski službenik neposredni nadzor, kontrolu i interventno regulisanje saobraćaja vrši i pomoć učesnicima u saobraćaju pruža na način kojim se postiže nesmetano odvijanje saobraćaja i što veća bezbednost u saobraćaju.

III TRAŽENJE I PRIKUPLJANJE OBAVEŠTENJA I PODATAKA

Član 10

Policijski službenik obaveštenja i podatke traži i prikuplja po ličnoj inicijativi ili na zahtev i uz pomoć građana, državnih organa i pravnih lica.

Obaveštenja i podatke policijski službenik prikuplja policijskim neposrednim opažanjem (opserviranjem), preko odgovarajućih izvora saznanja i primenom određenih metoda i sredstava, u skladu sa zakonom i propisima donetim na osnovu zakona.

Član 11

U obavljanju policijskih i drugih poslova i radi primene policijskih ovlašćenja policijski službenik obaveštenja i podatke od građana traži i prikuplja na njihovoj adresi stana, na njihovom radnom mestu, na drugom pogodnom mestu ili u službenim prostorijama.

Član 12

Pri izvršavanju propisa o maloletnicima policijski službenik od maloletnih lica i mlađih punoletnih lica koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa roditeljem ili starateljem obaveštenja i podatke, po pravilu, prikuplja u stanu maloletnog lica, odnosno mlađeg punoletnog lica.

Prikupljanje obaveštenja od maloletnog lica u školi moguće je u prisustvu direktora škole, odnosno pedagoga ili psihologa koga direktor odredi, i to samo ako roditelj ne može ili ne želi da dođe u školu.

Prikupljanje obaveštenja od oštećene dece ili maloletnika u predmetima krivičnopravne zaštite dece i maloletnika može se obavljati uz pomoć pedagoga, psihologa ili drugog stručnog lica.

Član 13

Neposrednim opažanjem (opserviranjem) policijski službenik prikuplja podatke od koristi za bezbednosnu zaštitu ljudi i imovine, sprečavanje krivičnih dela i prekršaja i obavljanje drugih preventivnih policijskih poslova, a pre i posle postojanja osnovna sumnje da je izvršeno krivično delo ili prekršaj prikuplja i podatke od koristi za utvrđivanje da li su se stekli osnovi sumnje da je izvršeno krivično delo ili prekršaj.

U smislu stava 1. ovog člana mogu se osmatrati određena lica, objekti i prostori, po sopstvenoj inicijativi ili po nalogu nadređenog policijskog službenika. Osmatranje

može biti planirano, naročito na mestima gde se može očekivati vršenje krivičnih dela.

Član 14

Praćenjem i nadzorom lica podaci iz člana 13. stav 1. ovog pravilnika mogu se prikupljati i bez odobrenja, ali uz naknadno prijavljivanje nadređenom policijskom službeniku radi odlučivanja i evidentiranja (spontano praćenje i nadzor), kao i po prethodnom odobrenju koje, na obrazloženi predlog policijskog službenika, daje nadređeni policijski službenik (vođeno praćenje i nadzor).

Vođeno praćenje i nadzor odobrava se u skladu sa planiranim aktivnostima, naročito na javnim i drugim za pristup i nadzor dostupnim mestima i u odnosu na osumnjičenog.

Izvršeno praćenje i nadzor se evidentira.

IV SNIMANJE NA JAVNIM MESTIMA

Član 15

O snimanju na javnim mestima odlučuje načelnik područne policijske uprave, a po njegovom ovlašćenju - komandir policijske stanice na čijem području se snimanje vrši.

Odluka o snimanju javnog mesta, odnosno javnog skupa, kao i o snimanju postupanja policije na tom mestu, pre početka snimanja javno se saopštava na pogodan način.

V PRIJEM PRIJAVA O UČINJENOM KRIVIČNOM DELU

Član 16

Policijski službenik primiće prijavu sačinjenu u pismenoj formi ili podnetu usmeno.

Usmenu prijavu policijski službenik može da primi u službenim prostorijama Ministarstva ili van njih. O usmenoj prijavi primljenoj u Ministarstvu sačinjava se zapisnik o prijemu prijave, a o usmenoj prijavi primljenoj van Ministarstva sačinjava se službena beleška.

Član 17

Zapisnik o prijemu usmene prijave sadrži:

- 1) naziv organizacione jedinice Ministarstva koja je primila prijavu, ime, prezime i zvanje policijskog službenika koji je primio prijavu i zapisničara, mesto i vreme prijema prijave i zaključenja zapisnika;
- 2) lične podatke podnosioca prijave i da li je oštećen krivičnim delom;
- 3) opis događaja (okolnosti, način, mesto i vreme izvršenja i dr.);

- 4) popis i detaljan opis otuđenih ili oštećenih predmeta i visinu štete, ako je štetu moguće utvrditi ili proceniti postavljeni imovinsko-pravni zahtev;
- 5) podatke koji ukazuju na lice koje bi moglo biti učinilac krivičnog dela;
- 6) dokaze kojima podnosilac prijave potkrepljuje svoje navode ili pretpostavke;
- 7) upozorenje građaninu na posledice lažnog prijavljivanja.

Zapisnik će se, pre zaključenja, pročitati podnosiocu usmene prijave i uneti njegove primedbe, odnosno konstatacija da je zapisnik pročitao pre potpisivanja. Zapisnik potpisuju podnosilac prijave, policijski službenik koji je primio prijavu i zapisničar.

Kad se usmena prijava prima van prostorija Ministarstva o prijemu se sačinjava službena beleška, koja sadrži podatke iz stava 1. ovog člana. Službena beleška sa ovim podacima sačinjava se i kad se usmena prijava prima u prostorijama Ministarstva telefonom ili drugim telekomunikacionim uređajem.

Policijski službenik koji je primio usmenu krivičnu prijavu na zapisnik dužan je da podnosiocu prijave, na njegov zahtev, izda potvrdu.

Član 18

Kad policijski službenik iz prijave ili na drugi način sazna da postoje osnovi sumnje da je učinilac krivičnog dela mlađe punoletno lice, maloletnik ili dete dužan je odmah da preduzme neodložne mere i radnje i da zahteva dalje postupanje policijskog službenika posebno osposobljenog za rad sa maloletnicima.

Na način iz stava 1. ovog člana policijski službenik postupiće i u predmetima krivičnopravne zaštite dece i maloletnika, odnosno kad se sa ovim licima radi kao oštećenima krivičnim delom.

VI PRIVREMENO ODUZIMANJE PREDMETA

Član 19

O privremeno oduzetim predmetima vodi se poseban upisnik.

Član 20

Kad se privremeno oduzeti predmeti vraćaju sačinjava se zapisnik u koji se unose podaci o predmetu (opis), mestu i vremenu vraćanja predmeta i o licu kome se predmet vraća. Zapisnik potpisuje lice kome se predmet vraća i službenik koji predmet vraća.

Član 21

Privremeno oduzete predmete opasne za bezbednost (oružje, eksplozivne i druge opasne materije) policijski službenici predaju stručno osposobljenom licu za rukovanje tim predmetima u skladu s propisima kojima je uređeno njihovo bezbedno čuvanje.

Privremeno oduzeti predmeti opasni za bezbednost, koji nisu predati nadležnom organu ili vraćeni licu, komisijski se uništavaju, ako posebnim propisom nije drukčije određeno. O komisijskom uništenju predmeta sačinjava se zapisnik.

Član 22

Arhivu, dokumenta i službena akta diplomatskih i konzularnih predstavništava i propisano označenu diplomatsku poštu nije dozvoljeno oduzimati.

Izuzetno, policijski službenik može, ako postoje osnovi sumnje da u diplomatskoj pošti ima i predmeta koji nemaju status diplomatske pošte, da zahteva da diplomatsku poštu u njegovom prisustvu otvori ovlašćeni predstavnik države. Ako to nije moguće obezbediti, diplomatska pošta se vraća pošiljaocu.

Policijski službenik će o sprovedenom postupku podneti izveštaj koji sadrži podatke o osnovima sumnje i toku događaja.

VII UPOTREBA TUĐEG SAOBRAĆAJNOG SREDSTVA I SREDSTVA VEZE

Član 23

Pre upotrebe najbližeg dostupnog tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze u slučajevima, pod uslovima i na način utvrđen Zakonom o policiji, policijski službenik mora držaocu sredstva da saopšti razloge za upotrebu, izuzev ako to u datim okolnostima nije moguće.

Saobraćajna sredstva i sredstva veze Vojske Srbije, kao i diplomatsko-konzularnih predstavništava, nije moguće upotrebiti bez prethodno pribavljene saglasnosti Vojske, odnosno predstavništva, bez obzira što su se stekli razlozi za njihovu upotrebu.

Član 24

O upotrebi saobraćajnog sredstva ili sredstva veze policijski službenik licu izdaje potvrdu koja sadrži podatke o upotrebljenom sredstvu i vremenu upotrebe. Za saobraćajno sredstvo unose se i podaci o broju pređenih kilometara, razlogu upotrebe i eventualnoj šteti prouzrokovanoj upotrebom.

Po izdavanju potvrde policijski službenik poučiće lice da kao vlasnik saobraćajnog sredstva, odnosno sredstva veze ima pravo na naknadu troškova i eventualne štete prouzrokovane upotrebom sredstva.

VIII DAVANJE OBAVEŠTENJA LICU O KOME SE VODE PODACI U EVIDENCIJAMA POLICIJE

Član 25

Lice o kome se vode lični podaci u policijskim evidencijama iz člana 76. Zakona o policiji podnosi zahtev za dobijanje obaveštenja o tome usmeno na zapisnik.

Izuzetno, zahtev se može podneti i poštom, uz dostavljanje overenog potpisa podnosioca zahteva.

Zahtev mora biti taksiran prema odredbama Zakona o republičkim administrativnim taksama.

Član 26

Podatke iz člana 25. ovog pravilnika policija izdaje u pismenom obliku i dostavlja ga podnosiocu zahteva preporučenim pismom.

Ako zahtev nije propisno taksiran, policija će podnosiocu zahteva uputiti opomenu za plaćanje takse sa upozorenjem da će u slučaju nepostupanja po opomeni zahtev odbaciti.

IX MERE CILJANE POTRAGE

Član 27

Mere ciljane potrage iz člana 83. Zakona o policiji primenjuje kriminalistička policija.

Član 28

Primenu mera ciljane potrage direktoru policije predlaže načelnik kriminalističke policije, po inicijativi te policije ili načelnika drugih organizacionih jedinica u čijem su delokrugu određeni vidovi borbe protiv kriminaliteta. Po ovlašćenju načelnika, mere može predložiti, odnosno inicirati i lice koje ga zamenjuje.

Predlog se sačinjava u pismenom obliku i sadrži podatke o licu prema kome se predlaže primena mera, krivičnom delu (opis i zaprećena kazna), raspisanoj međunarodnoj poternici, načinu primene, obimu i trajanju predloženih mera, kao i navode o osnovanosti razloga za primenu mera.

Ako za lice prema kome se predlaže primena mera nije bilo moguće pribaviti sve podatke o identitetu, odnosno kad činjenice opravdavaju pretpostavku da neki od tih podataka nisu tačni, predlog mora da sadrži i sve druge raspoložive podatke o licu.

Član 29

Inicijative i predlozi iz člana 28. ovog pravilnika mogu da sadrže i druge podatke i činjenice koje su po shvatanju podnosioca od značaja za odlučivanje o primeni mera ciljane potrage.

X POMOĆ U IZVRŠENJIMA

Član 30

Pre pružanja pomoći pri izvršenju akata državnih organa i pravnih lica sa javnim ovlašćenjima u slučaju kada se osnovano očekuje otpor (pre asistencije), policija sačinjava plan asistencije, koji odobrava načelnik policijske uprave, odnosno komandir policijske stanice nadležne na području pružanja pomoći.

Član 31

Policijski službenik primeniće sredstva prinude na zahtev sudskog izvršitelja ako su ispunjeni uslovi za njihovu primenu i ako se udaljavanje lica koje sprečava ili ometa izvršenje ne može obezbediti primenom policijskog ovlašćenja - upozorenje i naređenje.

U slučaju kad nisu ispunjeni uslovi za upotrebu sredstava prinude policijski službenik će na to upozoriti sudskog izvršitelja i obavestiti nadležnog starešinu.

Član 32

Prilikom pružanja pomoći policijski službenici mogu, u skladu sa propisima o uslovima i načinu upotrebe sredstava prinude i ukoliko upozorenje i naređenje ne jemči uspeh, da upotrebe samo ona sredstva prinude i u meri koja je neophodna radi odbijanja napada od sebe, izvršitelja ili trećeg lica, odnosno savlađivanja otpora kojim se onemogućava sprovođenje izvršne odluke.

Član 33

Na poziv lekara policijski službenici pružiće pomoć zdravstvenim radnicima u savlađivanju fizičkog otpora lica sa težim psihičkim poremećajem, koje zbog psihičkog poremećaja neposredno ugrožava svoj ili život, bezbednost ili zdravlje drugih lica, a koje treba smestiti u psihijatrijsku ustanovu bez pristanka tog lica, ali samo dok lice pruža fizički otpor i dok se ne obezbedi zbrinjavanje i otklanjanje neposredne opasnosti od tog lica.

Na poziv rukovodioca psihijatrijske ustanove ili zdravstvenog radnika koga je rukovodilac za to ovlastio, policijski službenici će bez odlaganja pružiti odgovarajuću pomoć da se ukloni neposredna opasnost od psihički poremećenog lica koje svojim ponašanjem pretili da će napasti na život ili telo nekog lica ili otuđiti, uništiti ili teže oštetiti imovinu ustanove.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, lice kod koga su se stekli osnovi sumnje da će zbog psihičkog poremećaja neposredno ugroziti svoj ili život ili zdravlje drugih lica, policijski službenici mogu u neodložnim slučajevima dovesti u psihijatrijsku ustanovu nadležnu prema prebivalištu i boravištu lica, odnosno prema mestu na kome je lice trenutno zatečeno bez prethodnog lekarskog pregleda.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

O načinu izvršavanja zadataka čiji skup čini pojedine od policijskih poslova daće se bliža uputstva i obavezne instrukcije, u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

Član 35

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu vršenja poslova službe javne bezbednosti ("Službeni glasnik SRS", br. 29/74 i 40/74 - ispravka).

Član 36

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".